

KRUŠNOHOŘSKÉ LISTY

dvouměsíčník o krušném žití v Rudohoří

foto: Rozhled z Pajndlu, Kristýna Güttnerová

PŘIJMĚTE PRÁZDNINOVOU VÝZVU!

Jak si nejlépe užít léto v Krušných horách? Nemusíte si dávat pod bradu dvoje housle, ani chodit pozadu v bílé plachtě, přesto si můžete užít dokonale bláznivý letní čas. Naše redakce si pro vás připravila spoustu aktivit, díky kterým si užijete Krušné hory opravdu naplno!

Provedeme vás po vrcholcích a rozhlednách, ochutnáme spolu místní gastronomické speciality a prožijeme spoustu okamžiků, které byste nikde jinde nezažili. Společně s jednotlivými body výzvy se na stránkách Krušnohorského.com dozvíte i tipy na to, jak si dané aktivity užít co nejvíce. Objevíte tu návod, který vyplní více bodů najednou. Užijí si i vaše mozkové závity. Odpočinkem pak pro vás může být procházka naboso horskou loukou (pozor na pastevecké psy, aby se pohoda neproměnila ve zběsilý úprk), sbírání lesních plodů nebo ochutnávka pramenité vody přímo ze studánky. Pokud jste zdaleka, rádi vám poradíme, kde se během své dovolené můžete ubytovat, abyste se mohli co nejvíce soustředit na plnění prázdninové výzvy.

Prvním úkolem je natočení krátkého videa. Bát se toho ale nemusí nikdo. Na záběrech nemusíte být vy ani nikdo vám blízký, nemusíte se jednat ani o snímek vhodný kvalitou na mezinárodní festivaly.

Jde pouze o předání poselství, že do toho jdete. Video pak stačí umístit na FB Krušnohorského, popřípadě zaslat na adresu redakce@krušnohorského.com, kde se o zveřejnění již postaráme. Pak si již můžete pořádky mezi jednotlivými

body výzvy volit sami. Odměnou vám bude nejenom zážitek, ale na konci prázdnin oceníme i my ty nejlepší záběry a nejpilnější vyzývatele.

Tak směle do toho!
Kolik z vás naši výzvu pokoří?

Prázdninová krušnohorská výzva

1. Natoč video, ať vidíme, s jakým krušnohorským nadšením vstupuješ do Prázdninové výzvy!
2. Ochutnej krušnohorské pivo
3. Obarvi si pusu od borůvek
4. Pořiď si selfie z Pajndlu
5. Zdolej nejnižší tisícovku
6. Smoč se na Přebuzi
7. Vylez ferratu
8. Piknikuj na Hadí hoře
9. Zahraj si pétanque u Maringotky
10. Zalez do štoly
11. Najdi otevřený kostel
12. Staň se Stopařem
13. Přečti si knížku od autora z Krušnohoří
14. Ochutnej čaj z ručně nasbíraných bylin
15. Objev místa zaniklých obcí
16. Zkus zabloudit do Německa
17. Napij se vody ze studánky
18. Projď se Krušnohorským semmeringem
19. Vydej se na túru podél Blatenského příkopu
20. Prožij Jáchymov jako umělec
21. Přespi pod širákem
22. Sjeď si trejla na kolobrně
23. Zapiš se do horolezecké knížky
24. Vyjdi Mauthausenské schody
25. Prohlédni si 70 „líbri catenati“
26. Poslechni si hudbu z Krušnohoří
27. Vylušti křížovku v Krušnohorských listech
28. Objev přírodní samoobsluhu
29. Projdi se naboso loukou
30. Vyber NEJ foto z výzvy

OBSAH ČÍSLA

Kde ticho promlouvá...

str. 4

Suchá: bezpečný přístav v neklidné době

str. 3

20. srpna: V rytmu swingu

str. 6

Horníček z Mauritia

str. 5

Křížovka o ceny

GLOSA LUCIE ŠAFRÁNKOVÉ

**JAK SI V KOCOURKOVĚ
STAVĚLI ROZHLEDNU,
ABY SE NA NI MOHLI DÍVAT**

V Kocourkově měli odedávna divné nápady. Ostatně už to vypadalo, že se toho ani u nich moc pokazit nedá. To je však obvyklý lidský omyl! Jednoho dne vymyslel místní černokněžník, že Kocourkovským naprosto zásadně chybí rozhledna.

I když se to obyvatelům moc nezdálo – mají totiž vrozený strach z výšek, a tedy rozhledny nevyhledávají – černokněžníci, jak známo, mají nad lidmi zvláštní moc. Vzhledem k tomu, že nejsou nuceni řídit se pouze legálními prostředky, nakonec světe div se, ukázalo se, že rozhledna stát bude. A tak vznikla na nejvyšším místě Kocourkova nová chloubka. Časem nikomu nepřišlo divné, že ji vlastně nechtěli, a přesto tam stojí. I cizinci, kteří zpočátku ze zvědavosti přicházeli, začali ztrácet zájem – a hlavně chuť platit černokněžníkovi vysoké vstupné.

Kýžený zázrak se nedostavil. Rozhledna chátrala a všichni si ji prohlíželi pouze z dálky. A že byla skutečně vidět široko daleko!

Zapomnělo se i na černokněžníka, jak už se tak rádo – nejen v Kocourkově – zapomíná na to špatné.

A poučení? Pokud nechcete dopadnout jako v Kocourkově, dobře si vybírejte, kdo za Vás bude činit rozhodnutí, a nespouštějte ho z očí. Ani před volbami ani po nich! Dobrou noc!

(Případná podobnost s jinými osobami a událostmi je čistě náhodná. Redakce v žádném případě nenese odpovědnost za názory autorky textu.)

SETKÁNÍ NA ELIÁŠI BUDE LETOS UŽ POTŘICÁTÉ

Jáchymov je bezpochyby městem s velmi bohatou hornickou historií. Na období rozkvětu a prosperity počátku 16. století spojené převážně s těžbou stříbra navázalo až období přelomu 19. a 20. století spojené s objevy na poli radioaktivních prvků a lázeňství. Společnost byla okouzlena novými možnostmi nejen v lázeňství, diagnostice a průmyslu. V Jáchymově se objevily výrobky jako radiové mýdlo a radonová voda, která se využívala nejen ke koupelím, ale také vnitřně... Nadšení 30. let vystřídaly hrůzy 2. světové války. Válku definitivně ukončilo svržení atomových bomb na japonská města Hirošima a Nagasaki. Uran se stal pro světové mocnosti strategičtější surovinou než kdy předtím. V té době byl Jáchymov jedním z mála míst na světě, kde bylo možné téměř okamžitě začít uran těžit, o osudu jáchymovských dolů tak bylo na řadu let rozhodnuto. V letech 1949-1961 fungovalo na Jáchymovsku 11 táborů. Zpočátku tvořili osazenstvo váleční zajatci, velmi brzy je ale vystřídali odsouzení z řad kriminálních vězňů a osob nepohodlných tehdejšímu režimu – odpůrci kolektivizace, kněží, angličtí letci, sokoli, skauti... Většina z nich neměla s prací v dolech sebemenší zkušenost, pracovní a ubytovací podmínky byly otřesné, v zimním

období se na světnicích nesmělo bez povolení topit (a stejně nebylo moc čim), lékařská péče byla minimální nebo žádná, nedostatek jídla a nezávadné vody, absence ochranných pomůcek, stále stejné oblečení, tresty za sebemenší a malicherné prohřešky - to vše ničilo zdraví a životy tisíců odsouzených, jejich rodin a přátel. Z pohledu lidské historie se jedná o období poměrně krátké. Všichni, kdo zde museli prožít každou vteřinu, každý den svého často velmi dlouhého trestu naplněného každodenní úmornou prací s nejistou budoucností, by vám řekli, že takto vypadá peklo – Jáchymovské peklo. V roce 2001 byla zřízena a v roce 2015 obnovena naučná stezka s tímto názvem. Stezka má délku 8,5 km a na 12 informačních panelech představuje historii pracovních táborů na Jáchymovsku. Jedním ze zastavení je i mohyla Eliáš. V místech bývalého dolu Eliáš vztyčili v roce 1992 oldskauti z Karlových Varů a Jáchymova první kříž a navrhli základ mohyly. Od té doby tu probíhá každoročně – vždy v sobotu před svátkem sv. Václava – pietní setkání k uctění památky politických vězňů, zejména z řad skautů. V následujících letech přešla údržba místa i držení tradice setkávání na skautské středisko Arnika Jáchymov.

Od roku 2013 stojí na místě již třetí kříž. Tradičního zářijového setkání se každoročně účastní asi 100 účastníků, převážně skautů, nejen z Karlovarského kraje. Program je tradičně zahájen v 11:00 hodin krátkým nástupem, vztyčením státní vlajky za zpěvu skautské hymny, pokračuje diskusí u ohně s pozvanými pamětníky či odborníky na historii lágrů na Jáchymovsku a bývá zakončen tematickou hrou či jinou vhodnou aktivitou. Cílem je seznámit zejména mládež s tímto složitým obdobím naší historie v autentickém prostředí formou diskuse s pamětníky či formou hry. Návštěvníci místa na mohyly tradičně přinášají kámen ze svého bydliště. V sobotu **24. září 2022** proběhne jubilejní 30. ročník setkání. Všichni jste srdečně zváni!

Tomáš Barth
vedoucí skautského střediska
Arnika Jáchymov

NOVINKY

VÝZVA PRO TALENTOVANÉ UMĚLCE

Pro všechny Jáchymovské, co rádi malují nebo kreslí, chystá městská knihovna Jáchymov vernisáž obrazů jáchymovských talentů. Díla na libovolná témata se musí vejít do formátu A2, A3 nebo A4. Doručit je pak můžete na adresu knihovny (Náměstí Republiky 1), a to nejpozději do 1. září. Z druhé strany obrazu napište své jméno, název díla a kontakt. V říjnu v rámci akce Týden knihoven pak proběhne vernisáž těch nejlepších výtvarníků. Bližší informace najdete na mkjachymov.cz

Ilustrace: Miloslava Veselá

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA S VÝŠLAPEM AŽ DO OBLAK

Jeden z nejvýše položených kostelů u nás najdete na Božím Daru. Nedávno prošel celkovou rekonstrukcí a vy si ho nyní můžete prohlédnout i se zasvěceným výkladem. Uvidíte nejenom hlavní loď, ale i prostor zákristie, spatříte mobiliář, malířskou a sochařskou výzdobu. Můžete také vystoupat až k varhanám anebo ještě výše pod střechu. Prohlídka kostela, který patří do hornické krajiny UNESCO, rozhodně stojí za to. Trvá zhruba hodinu a vy si ji můžete až do konce prázdnin vychutnat každou středu, pátek a sobotu od 17 nebo od 18 hodin. Případné rezervace nebo aktuální informace k prohlídkám hledejte na webu bozidar.cz.

PAJNDL SLAVÍ 125 LET

Tisovský vrch byl oblíbeným turistickým místem už od konce 19. století. Zhruba 300 m na východ od jejího vrcholu byla skála s krásným výhledem, a tak se členové tehdejšího spolku Neudeker Erzgebirgsverein (Nejdecká krušnohorská jednota) rozhodli postavit zde kamennou rozhlednu. Ta byla slavnostně otevřena 1. září 1897. Po Klínovci, Blatenském vrchu a Plešivci je Pajndl čtvrtou nejvýše položenou rozhlednou v Krušných horách. Její vrchol

dosahuje 991,8 m n. m. a výhled z něj patří k nejlepším v regionu. V roce 1908 byla k rozhledně přistavena stylová výletní restaurace. Sloužila téměř 40 let, až do druhé světové války, kdy společně s rozhlednou začala chátrat. Po letitém úsilí několika místních nadšenců se podařilo přimět tehdejší Městský národní výbor Nejdek k financování technicky náročné a rozsáhlé rekonstrukce, k níž došlo v letech 1986-1987 mj. i za pomoci Horské služby Nové Hamry. V roce 1993 byla prohlášena kulturní památkou. Letos slaví Pajndl své 125. narozeniny, a proto se každý, kdo 3. září půjde kolem, dočká malé odměny. Chybět nebude ani pořádná muzika v podání Old Boys a program pro děti. Tak přijďte i vy popřát Pajndlu další úspěšná staletí!

Více na nejdek.cz

ROZPRAVA S CYRILEM SVOBODOU O NOVODOBÉ HISTORII OSÍDLENÍ SUCHÉ U JÁCHYMOVA

Cyrl Svoboda se narodil 24. 11. 1956 v Praze. Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy. Ve své době byl předsedou KDU-ČSL, místopředsedou vlády a mimo jiné zastával post ministra zahraničních věcí a později post ministra pro místní rozvoj. Dnes přednáší na několika vysokých školách a je ředitelem Diplomatické akademie. Je autorem a spoluautorem několika odborných publikací. My se ale nebudeme bavit o Cyrilově politické kariéře, zajímá nás především jeho vztah ke Krušným horám. Jeho rodina totiž v roce 1962 začala znovu osidlovat obec Suchá.

Začneme od začátku, jak jste se dozvěděli, že jsou na Suché k dispozici prázdné domy?

Začalo to tak, že naše babička musela na začátku 60. let odevzdat státu svou chatu na Šumavě. Tak jsme hledali, kam jít, abychom mohli jezdit na prázdniny. V tu dobu se nám ozval můj kmotr, který nějaký čas strávil zavřený v lágru v Jáchymově. Od svého spoluvězně a přítele se dozvěděl, že se v Jáchymově na Suché prodávají domy za cenu odstřelu. Tak jsme se s rodinou sebrali a jeli do Jáchymova. Tam nás vyzvedl předseda Národního výboru, vzal moped, vyjel s námi do Suché a řekl: „Tak si tady vyberte.“ A bylo to dokonce tak arogantní, že jsme si mohli vybrat i dům, ve kterém ještě žijí Němci, že je klidně nechá přestěhovat. Což tedy rodiče nechtěli.

Já vás jen na moment zastavím, v roce 1962 na Suché žili Němci?

Jen pár rodin, většinou to byli štajgři (předák důlní směny, pozn. red.) na šachtách. A totalitní režim potřeboval, aby tihle odborníci zůstali a pomáhali. Oni přesně věděli jak razit štoly a jak zajistit, aby důl bezpečně fungoval a prosperoval. A to je taky zajímavý příběh,

pan Zimmerman, původní obyvatel Suché, nám vyprávěl, že v těch 50. letech vydělával 23 tisíc korun měsíčně – to byly tenkrát obrovské peníze. A říkal, že to bylo úplně jedno, že se to tu stejně všechno do posledního halíře propilo. Pořádaly se večírky ve velkém stylu – objednály se taxičky a v jednom z nich jel klobouk a rukavice, ve druhém děvčata a až ve třetím vy. Tenkrát nebyla svobodná společnost, takže oni prostě neměli ty peníze kam investovat. Tak to všechno probendili. Pak se do roku 1968 postupně všichni Němci odstěhovali.

A jak to tedy pokračovalo?

Pokud si to dobře pamatuji, tak nám obec v té době ještě zajistila výměnu oken a celý ten dům stál jen osm tisíc korun, což i tehdy byla velmi nízká cena. Byla to cena, kterou by město muselo zaplatit za likvidaci stavby, kdybychom se jí neujali. Protože moji rodiče měli spoustu přátel a příbuzných, tak tu informaci o prodeji domů rozšířili. To byla ta první větev. Druhá větev přišla z Měděnce, to byla židovská rodina, které se na Měděnci nelíbilo, tak koupili dům v Suché a zase to rozkřikli mezi své známé. To byla takzvaná

židobolševická větev, protože téměř všichni byli v té době členy KSČ. No, a do této větve patřil i Desider Galský, který byl prakticky lídrem židovské komunity tehdejšího Československa. A s touto větví přišla do Suché i rodina Slánských. Tedy přesněji vdova po Rudolfu Slánském koupila dům kousek od nás.

Vy jste tam předpokládám nežili stabilně?

Ne, trvale tam nežil nikdo, všichni jsme se setkávali o víkendech. Kdybychom v tom roce 1962 nepřišli, nejspíš by Suchou srovnali se zemí. No, a tahle nová komunita spolu velmi úzce soužila. Všichni jsme měli velmi dobré vztahy, asi i kvůli tomu, že nikdo nehledal nic luxusního a spousta lidí si v té době prošla těžkým obdobím. Už si nepamatuji přes koho, ale dostal se tam i režisér Čeněk Duba, který na Barrandově natáčel dokumenty a animované filmy. Jeho kamarád byl hudební skladatel Jaromír Vomáčka, který společně se zpěvačkou Yvettou Simonovou na Suché také koupil dům. V roce 1968 potom Vomáčka právě na Suché složil slavnou píseň Běž domů Ivane.

Jak si pamatujete srpen 1968?

Byli jste v tu dobu na Suché?

Ano, to jsme na Suché zrovna byli, když jsme to slyšeli v rádiu. Tak jsme běželi do Jáchymova a seshora od Božího Daru jel proud obrněných vozidel. Nikdo samozřejmě nevěděl, co bude. Ještě ten rok jsme tam 28. října zasadili strom republiky. Bohužel se neujal a uschnul, což byla taková paralela k tehdejším poměrům.

Probírala se na Suché politika?

Téměř výhradně politika. To bylo pořád dokola. Každý den se u někoho sedělo a vedly se politické řeči. Ona totiž na Suché neprobíhala

chatařina v dnešním slova smyslu. Nikdo nesoutěžil o hezčí trávník nebo bělejší fasádu. To potom přišlo až po revoluci s těmi, kdo si tam stavěli ty nové chaty. Spíš jsme se scházeli v bezpečném kruhu a bavili se.

Dá se mluvit i o disidentské činnosti na Suché?

To bych neřekl. Oni k nám spíš jezdili hrdinové odboje a pořádali u nás různé semináře. Ale to bylo i před rokem 1968. Vyloženě disidentská činnost u nás neprobíhala. Spíš se pilo a pak nadávalo na komunisty, probíraly se různé geopolitické strategické úvahy o vztazích mezi USA a SSSR, znáte to, takové to tlachání (*smích*). Po revoluci jsme dumali, kolik bylo na Suché konfidentů. Ukázalo se, že naštěstí jen jeden. A to byl právě ten Desider Galský.

A vyslychala vás někdy kvůli těm řečem Státní bezpečnost?

Ono to bylo tak, že jsme všichni chodili na výslechy STB v Praze. Suchá se občas zminila, ale aktivity mimo Prahu komunisty moc nezajímaly.

Prozradíte nám nakonec, kdo na Suchou jezdil z tehdejších disidentů?

Jezdil za námi třeba Jiří Dienstbier starší. Pamatuji si na takový úsměvný příběh, můj bratranec jednou srazil srnu a přivezl ji na Suchou. A právě Jiří ji stáhnul, rozporcoval, a to maso rozdal. Pak chudák říkal, že kvůli tomu musel jít na výslechy STB do Varů, protože ho chtěli obvinít z rozkrádání majetku socialistického vlastnictví. Srna samozřejmě patřila státu. Jedinečné na Suché bylo a je to, že se tam i přes rozdílné názory a vidění světa vytvořila pevná a dlouhodobá přátelství, která trvají dodnes.

Rozhovor vedla: KRISTL

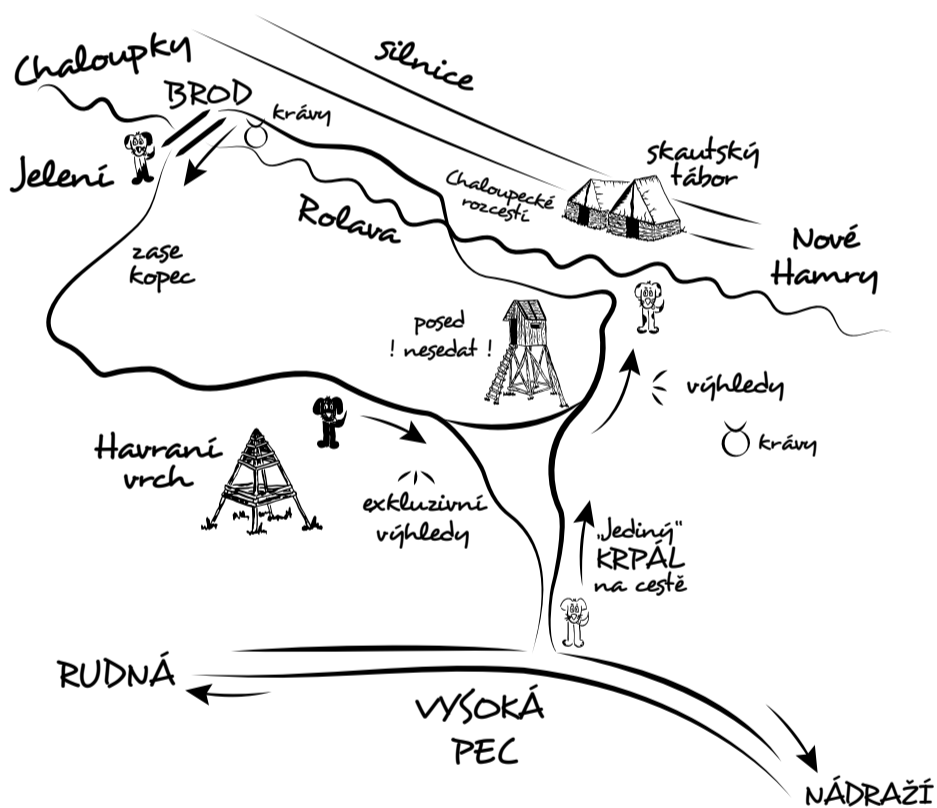
PROCHÁZKA DO MÍST, KDE TICHO PROMLOUVÁ

Údolí Chaloupek oslovovalo lidi po staletí. Ti, co tam žili, tamní přírodu milovali, i když to pro ně mnohdy znamenalo kruté zimy a dlouhé cesty za prací. Když ze vsi odešli poslední obyvatelé a domky byly srovnány ze země, získalo celé údolí docela jiný ráz. Oslovuje vás stále, i když trochu jinak. I v naprostém tichu slyšíte příběhy lidí, co tu žili. Slyšíte čilý ruch, povozy na cestách, cinkání sklenic v hospodě nebo vzdálené bimbání kostelního zvonu. Pojdte se s námi do tohoto prazvláštního ticha zaposlouchat...

Ideálním startovním místem pro všechny túry je takové, kam můžete dojet nebo dojít po svých, naleznete tam zázemí v případě nepřízně počasí a nemusíte se z cíle své cesty vracet po stejné trase. My jsme si vybrali Vysokou Pec u Nejdku, kam se kromě autem dostanete i vlakem a tamní restaurace je otevřena i v týdnu. Z Pece se vydáte po nově budované asfaltce kolem obecního úřadu směrem vzhůru, do lesů. Pokud vám (stejně jako mě) někdo bude tvrdit, že toto náročnější stoupání je jediné na celé trase, tak mu nevěřte. I tak se ale jedná o naprosto pohodovou

cestu, kterou jsme zvládli i s bolestmi nohou, zad a dvěma psy. Širší kamenitou lesní cestou vystoupáte až na vrchol, kde se napojíte na upravenější trasu lyžařské magistrály. Zahnete vpravo a pozvolným klesáním sejdete do údolí říčky Rolavy. Během cesty se vám otevřou výhledy na pasoucí se stáda krav a ospalý poobědový ruch skautského tábora v Nových Hamrech. Právě u něj (rozcestí U Spadlého mostu) se dáte doleva, proti proudu říčky Rolavy. Můžete si vybrat lesní pěšinu přímo u břehu (toho využil hojně především náš psi doprovod)

nebo jít o kousek dál rovněž lesní cestou. Další rozcestí vás čeká u Chaloupeckého parkoviště, kde stále pokračujete proti proudu. Cesta se změní, bude široká a zpevněná, i tak ale můžete zabíhat k toku řeky a osvěžit se nejen pohledem na dravý tok rašelinou zbarvené vody, jejíž hluk se směrem k prameni čím dál tím více vytrácí, až jen šumí a ztichne docela. Až vyjdete z lesa, otevře se vám chaloupecké údolí v celé své kráse. Tam, kde jsou dnes pastviny, stávalo dříve 88 domů, v nichž žilo 565 obyvatel. Byla tu škola, pošta, pletárna, nitárna a pět hospod. Zadívejte-li se pozorně, uvidíte zbytky základů nebo půdorysy dřívějších stavení. U rozcestníku opustíme říčku (doslova ji přebrodíme)

a vydáme se směrem zpět na Vysokou Pec, přesněji na Havraní vrch. Tam na vás čekají dechberoucí výhledy do dalekého okolí. Napojíte se na naučnou stezku Vysoká pec – Rudná a sejdete zpět do výchozího bodu. Na závěr mohu dát ještě jednu radu. Nežeňte se, kochejte se. Celá cesta vede přírodním parkem Jelení vrch, který za mě patří k těm nejoslnivějším v našich Krušných horách. A pokud se v zimním období budete chtít zahřát vzpomínkou na rozpálené chaloupecké stráně, sáhněte do knihovničky po krušnohorské klasice Zdeňka Šmída. Knižka Cejch nesmí žádnému milovníkovi tohoto kraje doma chybět.

PINT

VÝLETOVÁNÍ SE PSEM

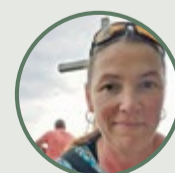
CENNÉ TIPY

Před tím, než se vypravíme na výlet se psem, měli bychom mít sestaven plán cesty a počítat v něm s proměnlivým počasím. Trasu přizpůsobte plemeni a velikosti psa. A samozřejmě počítejte s dalšími zvířaty, která cestou můžete potkat, nejen s těmi domestikovanými. Vždy je nutné mít s sebou dostatek vody, misku, lékárníčku, náhradní vodítko, případně obojek, náhubek a bohužel i například kvalitní pepřový sprej na obranu proti napadení jiným psem.

V psi lékárnice by neměly chybět nůžky, injekční stříkačka (když potřebujete vypláchnout ránu nebo podat malé množství vody přímo do tlamy při úrazových stavech, je to jistější), latexové rukavice, podkladová vata s obinadlem, peroxid vodíku, gáza a roztok na dezinfekci a hojení ran (doporučuji VetOxin 115ml). Pokud dojde k uštknutí zmíjí, neprodleně volejte veterináře (číslo mějte raději uložené v telefonu). Pokud jedete na výlet dál, najděte si pro jistotu předem kontakt na místní veterinární kliniku. Rozhodně

se vyvarujte u psa jakékoli fyzické aktivity, která by jed rozehnala rychleji do celého těla, a pokud máte možnost, přiložte na ránu chladivý obklad. Mějte na paměti, že důkladnou přípravou před cestou si ušetříte mnoho starostí v případě úrazu či jiných trablů po cestě.

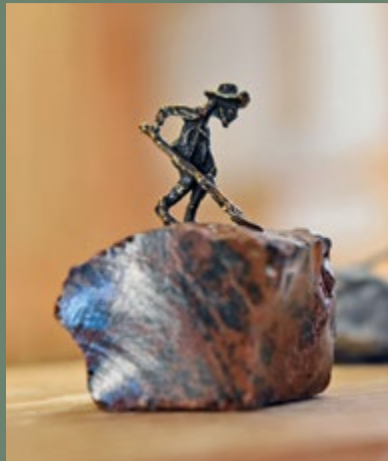
Ať je jich co nejméně vám přeje
Míša Řepová,
Psi škola U Míši
psi_skola_u_misi.cz
FB: **psiskolaumisi**

KRUŠNOHORSKÉ TRENDY

MAURICIJŠTÍ HORNÍČCI

Z dolu Mauritius na Hřebečné si krom nevšedního podzemního dobrodružství můžete přivést i originální dárek. Tamní průvodce Jiří Hájek tu vyrábí postavy horníků, které pak umísťuje na nejružnější materiály. Hotový minerál pak neměří víc než pár centimetrů, a je tak ideální jako malé překvapení z Krušných hor. Krušné hory, minerály a horníci k sobě zkrátka patří. Tohoto si můžete zakoupit za cenu 140 Kč. Více info na dulmauritiusz.cz

ORIGINÁL K VÝROČÍ

Rozhledna na Tisovském vrchu slaví úctyhodné výročí 125 let. Právě k oslavám tohoto jubilea nechalo Město Nejdek zhotovit originální dárkové předměty s motivem kulturní památky, například i kovové přívěsky s fotografií. Zakoupit je můžete v Informačním centru Nejdek za 42 Kč nebo si pro ně dojděte 3. září na rozhlednu. Kromě radosti ze zdolaného výšlapu si tak užijete i bujarých oslav. Více na nejdek.cz

HRA ŽLUTÝCH LOUTEK

Jan Mašata, karlovarský rodák a srdcem krušnohorský spisovatel, letos vydal nový detektivní thriller Hra žlutých loutek. Příběh začíná v krachujícím obchůdku s loutkami, kde se stane vražda a prodavačka Fija Mílová se ocitne ve víru událostí, které jsou spolu nečekaně propojené. Kniha vyšla v elektronické podobě a je dostupná ve známých knihkupeckých e-shopech. Pokud byste měli zájem o papírovou knížku, můžete napsat přímo autorovi, který má k dispozici malý tištěný náklad. Kontakt je masataj@seznam.cz.

PLACKY Z KRUŠNOHOŘÍ

Placky se dají potisknout i něčím originálnějším než firemní propagací. Krušnohorský si tak na letošní prázdniny připravilo celou sérii s fotografiemi krušnohorské přírody. Jejich autoři jsou špičkoví fotografové, a tak se můžete pyšnit jedinečnou „broží“ přímo z našich hor. Placky budou k dostání na akcích Jáchymovské dožínky nebo Stříbrná stopa za cenu 20 Kč. Kde a jak se jinak k plackám dostat se dozvíte na webu krusnohorsko.com

LETNÍ ZKOUŠKA NOVÉHO STYLU

Pivovar Rudohor přichází s novinkami pravidelně, na to už jsme si zvykli, ale tentokrát nás opravdu překvapil zcela novým pivním stylem. Pro inspiraci si sáhl sice nedaleko, přesto až přes hranice. Světlé pivo s obsahem alkoholu 4,3 % a hořkostí 37 IBU vytuněné německým chmelem Polaris, který mu dodává nezaměnitelnou chuť, mělo být pouze jednorázovou záležitostí. Po prvních ochutnávkách má ale vysoký potenciál zařadit se mezi rudohorské stálice. Zveme vás tedy na ochutnávku piva Deutsche Pale Lager. „Zum Wohl!“ Více na rudohor.cz

GASTRO OKÝNKO

NA VYSOKÉ PECI

Historie restaurace a penzionu ve Vysoké Peci počíná už před vznikem první republiky, na počátky 20. století. Byla oblíbeným výletním místem turistů, kteří vyrazili z nádraží z Nejdku nebo z Nových Hamrů. Nyní se penzion jmenuje Na Vysoké Peci a od konce roku 2021 se jeho provozovateli stali Jiří a Lucie Pecharovi.

Restaurace se dlouhá léta jmenovala Sportka, Jiří s Lucií se ale rozhodli jméno změnit. Společně s tím přišla i změna jídelníčku – ochutnat tu můžete třeba telecí játra na grilu, zvěřinový guláš nebo pečenou kachnu se zelím. „Chceme lidem nabídnout především dobré jídlo, na tom si zakládáme. Nabídku máme postavenou tak, aby to spíš byla jídla, která si doma běžně neuděláte,“ říká Jiří. „Lidé si hodně zvykli na dršťkovou polévku, když ji nemáme, jsou samé stížnosti,“ směje se. „Chceme se úplně vyhnout polotovarům, univerzální hnědou omáčku u nás nenajdete, dokonce i tataruku si děláme sami,“ dodává. Suroviny se Pecharovi snaží kupovat od místních dodavatelů a vyhnout se při tom překupníkům a velkoobchodům. Jiří, jakožto bývalý řezník, má s masem zkušenosti a zakládá si na kvalitě. „Maso bereme jen od nejdeckého řezníka Stanley's Butcher, který dělá zakázkovou výrobu.“ Celý objekt penzionu i restaurace

patří obci, která výměnou za vstřícný nájem vyžaduje i otevírací dobu v týdnu. „My jsme původně chtěli mít otevřeno jen o víkendy a mít takovou klasickou výletní restauraci, ale protože nám obec opravdu vyšla vstříc s nájmem, tak jsme se domluvili, že otevřeme i v pracovní dny,“ popisuje Jiří. Kromě restaurace se v prvním patře nachází několik pěkně zrekonstruovaných pokojů s vlastním sociálním zařízením. Po dohodě je možné domluvit i snídaně.

Na doporučení Jirky jsme se rozhodli ochutnat telecí játra s vařeným bramborem a domácí tatarukou. A volba nás nezklamala. Opečená telecí jatrka byla křehká, jemná a skvěle okořeněná. Domácí tataruka dodala příjemnou tečku k celému pokrmu. Za nás velmi chutně sladěné jídlo, které nejenže vypadá dobře na talíři, ale určitě vám bude i chutnat.

KRISTL

VZPOMÍNKY KRUŠNOHORSKÉHO RODÁKA

*Albert Iser (*1946), rodák z Hřebečné. V Abertamech se vyučil rukavičkářem, ale u řemesla nikdy nezůstal. Dlouhá léta vozil místní autobusem a stejně dlouhá léta strávil na dole Svornost jako zámečník. Dnes si užívá zaslouženého důchodu v Jáchymově a pro Krušnohorské listy sepisuje své autentické vzpomínky.*

ŠKOLNÍ LÉTA

Můj nástup do školy nebyl zrovna idylický. Před prázdninami mi umřela maminka, já byl z pěti sourozenců nejmladší a příbuzné jsme měli všechny pryč. Neměl jsem nikoho, kdo by mi pomáhal s učením, a hlavně s češtinou. Ve škole bylo přísně zakázáno mluvit německy, i o přestávkách. My jsme to však často porušovali, bylo nás hodně. Když nás chytili, jak spolu mluvíme v naší rodné řeči, museli jsme za trest tisíckrát napsat větu „Nesmím mluvit německy“. Moc mě pobavilo, když jsem pak po revoluci našel v okně té nejpřísnější učitelky nápis „Zimmer frei“.

Až do páté třídy se chodilo do školy v Abertamech, pak už jsme museli dojíždět do Perninku. Hned za městem byla „čára“, takže to pro nás znamenalo překonat závory a kontroly při každé cestě tam i zpátky. Autobus nás stál 40 halířů, když se nám nechtělo v zimě brodit se po krk sněhem.

Chtěl jsem se vyučit zámečníkem nebo automechanikem, ale v 8. třídě přišli náboráři a sdělili nám, že na tyhle obory nemohou Němci ani s vyznamenáním. My jsme mohli být buď malíři, zedníci, truhláři, kominíci nebo rukavičkáři. Tak jsem šel na rukavičkáře, protože to aspoň bylo doma, ale v životě mě to nebavilo.

V RYTMU SWINGU

| 20. srpna, 11–21 h, Jáchymov – lázeňský park

Letošní již 9. ročník Jáchymovských dožíněk se ponese v duchu První republiky. Obujeme si taneční střevíce, přesuneme se do dob První republiky a s lektory školy swingu Swing Move se naučíme tance našich babiček. Prvorepubliková tovaryšská stezka umožní dětem a dospělým nahlédnout a aktivně vyzkoušet tehdejší způsob her, zábavy a módy. Úspěšní absolventi dostanou na konci tovaryšský list. Ve virtuální realitě se proletíme nad městem Jáchymov, Eliška Failová z Vintage Cirkus a její akrobatický workshop se postarají o skvělé protažení těla. Hudebně nás letos doprovodí kapely Jazz Cakes, Sunny Swing, Jokers a na závěr hudební nováčci, karlovarská kapela Steven's. Po celé odpoledne jsou nachystány soutěže a kvízy o zajímavé ceny, řemeslný jarmark, malování karikatur a bohatá tombola. Hlavní cenu do tomboly věnuje hraběnka Margareta Schliková, potomek zakládajícího rodu města Jáchymov. Těšit se můžeme na skvělého moderátora, Petra Batka, herce a spisovatele. Nadace St. Joachim vás srdečně zve užít si společně jedno roztančené letní odpoledne. Více na stjoachim.eu

ERZGEBIRGISCHE LIEDERTOUR

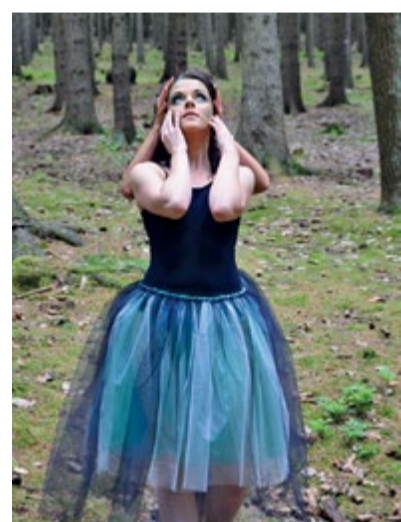
| 21. srpna, Wolkenstein

Romantická procházka krajinou Krušnohoří, spojená s jedenácti zastaveními, plnými výborné krušnohorské muziky. To je již 12. ročník krušnohorské LiederTour. Trasa (16 km) je vhodná pro všechny generace. Provede vás kolem zámku Wolkenstein (kam dojedete i vlakem), přes Zeigstein, Königsbach až k Anton-Günther-Höhe. Vstupné (5 EUR) platí pro všech 11 zastavení a je jen na vás, na kterém z nich na okružní túru nastoupíte. Setkáte se zde například s česko-německým hudebním duem Fei klarinetisty Miroslava Houra a kytaristy Dannyho Siegla, pouličními muzikanty Marcem a Roccem, fenomenálním pražským kytaristou Norbi Kovacsem, s citeristou Michalem Müllerem nebo se skupinou Hallo Tri. Podrobnosti najdete na baldauf-villa.de nebo na [FB Erzgebirgische LiederTour](https://www.facebook.com/ErzgebirgischeLiederTour).

TALK SHOW VLASTIMILA VONDRUŠKY

| 29. září, 17 h, Jáchymov

Zábavná talk-show spisovatele Vlastimila Vondrušky, v němž vypráví o svém životě a tvorbě, ale samozřejmě také o historii a dnešku nese název Oldřich z Chlumu – román a skutečnost. Na příkladech z vlastní tvorby ukazuje, jak se píše historický román, jak by měl autor koncipovat své hrdiny a do jaké míry je román věrohodným historickým pojednáním. A k tomu všemu něco málo faktů o středověké spravedlnosti na základě chování Oldřicha z Chlumu a o běžném životě očima pana Oty. Všem zájemcům budou k dispozici knihy k zakoupení, po akci bude následovat autogramiáda. Bližší informace najdete na stjoachim.eu

PRO KRAJINU | 7. 8. 18 h, Jáchymov (sraz před Krušnohorskou apatykou)

„Pro krušnohorskou krajinu, utkanou z tisíce příběhů“, tak zní podtitul představení, které prostřednictvím nevěstního zážitku spojí hudbu, současný tanec a poezii místa. Tanečně – hudební „modlitba“ vznikla z okouzlení jáchymovskou krajinou a geniím loci Jáchymova i z environmentální úcty k přírodě, kterou je nezbytné zachovat pro další generace. V site specific umělecké performance (tedy vytvořené „přímo na míru místu“) vystoupí absolventky taneční konzervatoře Duncan Centre; choreografka a tanečnice Markéta Kuttnerová, tanečnice Magdalena Junková a Jolana Šturmová. Uslyšíte také Marii Ladrovou, zpěvačku a hráčku na kytaru a pozoruhodný elektronický nástroj theremin. Mezi účinkujícími nebude chybět ani Eliška Failová v roli tajemné průvodkyně. Pořádá spolek VZBUDME VARY ve spolupráci s Nadací St. Joachim. Více na vzbudmevary.cz

SLAVNOSTI 2022

| 24. září 13–24 h, Pernink u kašny

Úctyhodných 490 let obce Pernink letos oslavíme v opravdu velkém stylu. Připraveny jsou řemeslné i historické dílny, tvorba keramiky, sklářská dílna nebo prezentace Tri bike moto clubu. Z hudební stránky si užijete kapely The Crash, Bernard Blues Band, Dobré ráno Blues Band, Claymore a 11/50. Jak hlásí sami organizátoři: „Občerstvení v plném rozsahu po celou dobu slavnosti je zajištěno“. Více na pernick.eu

DALŠÍ AKCE NAJDETE PĚKNĚ POHROMADĚ V KALENDÁŘI NA WEBU
KRUSNOHORSKO.COM

STŘÍBRNÁ STOPA MÍŘÍ DO CÍLE!

Seriál turistických výletů po krajině Krušnohoří s názvem Stříbrná stopa už nás provedl po okolí Jáchymova, Perninku a Nových Hamrů. Zbývají poslední dvě etapy, které nás zavedou na hřebeny Krušných hor.

Ale od začátku... S nápadem uspořádat sérii turistických a běžeckých tras po Krušnohoří přišel místopředseda Nadace St. Joachim, krušnohorský spisovatel Štěpán Javůrek. Myšlenka nepřišla jen tak, Nadace reagovala na poptávku komunity opět se sejit po dlouhé době lockdownu, něco pěkného spolu zažít a hlavně se začít opět hýbat. K tomu přibyla kulturní složka – každá z etap má svého patrona a myšlenku, a prostřednictvím prošlé trasy se tak mohou účastníci dozvědět i spoustu zajímavých informací o krajině, kterou procházejí. Jakou má historii, jaká má zajímavá přírodní zákoutí i jaká tajemství před námi může schovávat. Nenásilnou formou tak vede účastníky až k mateřskému přístupu k okolní krajině, k potřebě ji chránit pro sebe i pro budoucí generace.

Předposlední etapa odstartuje **v sobotu 13. srpna** od Pivovaru Ryžovna (najdete ho kousek od Božího Daru). Provede nás hornickou krajinou, zapsanou na listinu UNESCO. Na zápise

se podílel ředitel Montanregionu Krušnohoří/Erzgebirge RNDr. Michal Urban, a tak se patronem této etapy stal právě on. Na vlastní oči uvidíte, jak hornictví po 600 let utvářelo zdejší krajinu a jak si to příroda postupně bere vše zpátky. Na závěr etapy nás čeká pohodové posezení u táborového ohně, každý z účastníků dostane buřta k opečení a pro děti budou připravené zábavné aktivity z 211, Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra.

Závěr celého seriálu se odehraje **17. září** pod nejvyšší horou Krušných hor. Start a cíl bude u restaurace Panorama v Jáchymově, odkud budete mít velkolepý výhled na celé údolí. Protože se jedná o závěr, můžete se opět těšit na bohaté občerstvení v cíli, hudební doprovod a předávání ocenění. Drobné i větší dary si pro vás připravili partneři Stříbrné stopy a každý ze stopařů obdrží účastnický list a ocenění za své aktivity. Patronem poslední etapy je hejtman Karlovarského kraje Petr Kulhánek, který převzal záštitu nad celým seriálem.

PINT

Nadace St. Joachim by ráda tímto prostřednictvím poděkovala všem, kteří přispěli k pohodové atmosféře Stříbrné stopy, i těm, bez jejichž materiální a finanční pomoci by se celá akce nemohla uskutečnit. Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří vypomáhali na startu i v kontrolních bodech, vařili guláše, pekli vynikající koláče nebo šířili dobrou náladu. Děkujeme za pomoc při vyjednávání s úřady a při výrobě map a plakátů. Děkujeme Českému rozhlasu Karlovy Vary za mediální podporu, všem patronům za zaštitění jednotlivých etap. Za vstřícný přístup a milé jednání děkujeme sponzorům akce: Nadaci VIA, Lesům České republiky, Zdravotní pojišťovně Ministerstva vnitra, pivovaru Rudohor, společnosti Kofola Československo, LaNova Consulting, Vodohospodářskému sdružení obcí západních Čech, Klubu českých turistů, Resuru, Kauflandu, Lokální destinační agentuře Krušnohorská a destinační agentuře Živý kraj.

OKÉNKO POEZIE

*Prátelé a milci poezie líbezná,
snad zaujme vás naše výzva nevědění.
Pojďte se s námi podělit o své básně,
na zaslané verše, my neřekneme ne!
Lze přec říci vzletně, že na duši je krásně,
a v klid, se mění, negace a shon
adresát je:*

redakce@krusnohorsko.com

LOVEC

*Propůjčil motýl
louku – svůj revír,
přívabným dívčím sladkých let.
Prý mu to neva
máv křídlem levým,
ať mu tam zbyde
alespoň jeden květ.*

*Hedvábná těla
se ve vlnách vlní,
líbivou písni louka zní.
Květy se smějí
a tancují s nimi,
motýl je jako vodní vír,
točí se točí,
kolem jedné a všemi,
na kterou sedne,
tu bude mít.*

Karel LAVOR

Celoživotní třiasedesátiletý elektrotechnik, optimista a bývalý dlouholetý Ostrovák, který ve svém dospívání potkal někde poetickou múzu a chvílemi si s ní i spontánně porozuměl. Psal tzv. do šuplíku pro radost a nikde se viditelně neprezentoval. Své texty rozdával spřízněným lidem, kteří v životě měli chvilku stejnou cestu, a jak už to ve školních penálech bývá, když perem nepíšeš, tak vyschne. Setkání s onou múzou tedy prakticky zamrzlo, ale i tak si rád přečte dobrou knihu, včetně těch s poezií a sem tam ještě i něco málo napíše.

